

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy héra 1 frt.
Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő :
Rudnyánszky Gyula.
 Kiadó tulajdonos :
Kutasi Imre.

Szerkesztőség : Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
 Kiadóhivatal : Nagytéplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
 Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A honatyák otthon.

Debreczen, nov. 11.

Fölötte jellemző statisztikai adat birtokába jutottunk egyik politikai barátunk révén. A képviselők egy harmad része elutazott a fővárosból. Mivel pedig sem túrdózás, sem égető gazdasági munka ideje nincsen, kétségtelen, hogy a 150 képviselő hazautazott a kerületébe.

De másrészt zajos szónoklatokról, fáklyás zenéről, képviselői beszámolókról, pártértekezletekről sem érkeznek valami sűrűn a hírek. Ez tehát arra vall, hogy a tisztelt képviselő urak nagyon csöndesen mentek haza s nincs más céljuk, mint egy kicsit tapogatózni.

És ez a dolog rendkívül érdekes világot vet uralkodó politikai viszonyainkra.

A nemzet nem nyilatkozik. Hiába szövetkezett a két ellenzéki párt, hiába szervezkedett a nemzeti párt és hiába harsantak meg a bosszúra szomjazó kormánypárt harcra hívó kürtjei: az ország néma és közönyös maradt.

Már most aztán nem csoda, hogy a parlament némely párttörédei, mint például az Ugronisták, nem tudják, hová csallakozzanak. Valamint a pártonkívüliek se mernek jobbra vagy balra simulni. Mert a nemzet állig be van gombolkozva és a képviselők nagy része még csak nem is tudja, hogy a választó polgárok merre fognak hajlani jobban.

Annyi bizonyos, hogy Magyarország népe, mintha csak teljesen elfásult volna már, nehezen mozdul meg és sem az egyik, sem a másik párt mellett nem fejt ki valamelyes feltünőbb lelkesedést.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Tóni bácsi szeszélye.

Az én Tóni bácsim különös ember volt. Nem csak azért, mert a bükkönyi 2000 holdas birtok az övé volt, hanem mivel a szép birtok mellé ést is adott neki az ég.

Kitűnő kiismerő tehetsége volt az örökségre áhító unokák körül. Oldalagról már valami négy unokát biztosított, hogy halála esetén semmit se kapnak. Rajtam volt a sor.

Az öreggel a fővárosban laktunk. Én a jogot hallgattam, ő meg eljárógatott színházba, hangversenyekre, s mert az — első magyar asztaltársaság — elnöklő tagja volt, társasvacsorákra is. Hogy nekem mi dolgom volt mellette, fölösleges tán mondani.

Nagy bácsim szeretettel csüggött rajtam és jóbarátaim, kik — mióta rám szállt az örökség reménye, — erősen megszaporodának, őszintén gratuláltak a jövőd örökséghez.

Midőn Mehádiából, hol fűrdőztünk, hazatértünk; tudja a jó ég, mi lelte az én öregemet. Elkezdett szindarabokat írni. Színházba mindennap eljárt, de annál kevesebbet járt szórakozni társasvacsorákra vagy a kaszinóba. Kezdem nem érteni az öregot.

Sokszor a késő éjjel, sőt a hajnal is íróasztalánál találta. S ha egy vigjátéka vagy tra-

A nemzeti párt keresztelődő ünnepén nagyon kevés volt a koma és még azok is, a kik siettek deklarálni az atyafiságot, nem igen erőltették meg magukat fényes ajándékokkal, tüntető lelkesedéssel. Itt-ott megmozdultak és hangosan dobogni kezdtek a szivek; egyes álmodozók szebb jövő hajnalát látták derengeni Apponyi Albert gróf zászlóbontó beszédeiben. De általánosságban a hangulat oly fagyos, hogy méltán lehet aggódniok még a legbizakodóbbaknak is a nemzeti pártért.

A függetlenségi párt még nagyobb zavarban van; mert abszolote nem tudhatja, mi vár reá a legközelebbi választásokon. Folytak is a titkos tanácskozások bőven, — és kétségtelen, hogy a párt minden erejét összeszedve a legszenvedélyesebb politikai tusára is készen indul a választási harcra.

A mi a kormányt illeti, hát ott szintén oly nagyok a belső bajok, az elégedetlenség a kedélyekben oly nyilvánvaló és az öntudatra ébredt, politikai meggyőződés oly nyíltan követeli érvényesülését, hogy a kormánypárt egyes tagjai részéről szinte lehetetlen a nyílt állásfoglalás, mert vagy a pártfegyelmet sértik meg, vagy önálló gondolkozásuk hangját kell elfojtaniok.

Ily körülmények közt természetes, hogy minden honatya haza siet és fölhasználva a decemberig tartó delegációs parlamenti szünetet, körülnéz egy kicsit a választó polgárok során.

Nem hisszük, nem hihetjük, hogy annyi érdemes férfiú közül, a mennyi a kormánypárton van, egynek se szólalna

meg a lelkiösmerete. És valahánynak megszólal, bizonyára mind azt óhajtja, hogy jövőre egészségesebb pártviszonyok uralkodjanak a képviselőházban, hogy a nemzet új ezer évre való megerősítésében a nagy parlamenti munka serényen, lelkesen, sikerrel folytatható legyen.

A többség részéről meg kell szünni a makacs csökönyösségnek, mely szerint a mi az ellenzékétől származik, ha még olyan kitűnő reform vagy más irányú javaslat, csak azért is el kell buktatni. S mihelyt ez megtörténik, viszont az ellenzék is bizonyára örömet nyújtja kezét esetről-esetre a kormánynak oly alkotások megvalósítására, melyekből az ország, a nemzet java kétségtelenül előre látható.

Ámde ma a képviselőház pártjai közt ilyenmő szolidaritás nincs. Sőt ellenkezőleg, hiába nyájaskodnak egymással a maguk módja és rendje szerint a pártlapok, mi — a kik a pártok felett állván, nyugodtan szemléljük a jeleket, — jól látjuk a kedveskedő mosolygások palástja alatt az összeszorított öklöket.

Azért nagyon is időszerű a tisztelt honatyáknak egy kicsit hazatekinteni s megkopogtatni a szavazó nemzet szívét, hogy onnan vajjon minő visszhang felel?

De másrészt itt az ideje, hogy a nemzet is fölébredjen kétségbeesítő közönyből és határozzon sorsa fölött. Készüljön jó előre, nehogy váratlanul lepjék meg a választási szenvedélyek viharai. Legyen résen és tartsa kezében az ország jövőjét erős akarattal (r.)

Barátom jót nevetett.

— Te ugyan nagy mester vagy . . . de most van mentséged, titkon eljöhetsz a versenyre.

— Még nem vagyunk tul a krizisen, barátom! — mondtam.

Alig telik el egy negyed óra, az ajtó felnyílik s bácsim lép be egy kis szemüveges urral.

— Hallom, Jenő öcsém, hogy fáj a fogad.

Itt a fogorvos ur, ő igen ügyesen huz fogat.

A szemüveges ur ezalatt előszedte fogóit és a műtetre készen várakozott.

— Oh kedves bácsikám — viszonzám — köszönöm szives figyelmét, de már nem fáj anynyira. A fájdalom nyakamba huzódott s alig bírok nyelni —

— No de ha rossz, ki kell huzatni, punktum. Rövid fájdalom s tíz percz mulva azt sem tudod, hogy fogat huzattál. A felolvasást egy órával elhalasztjuk s akkor te is jelen lehetsz. Nagyon érdekes. Barátaim, kiknek egy részét felolvastam, el vannak ragadtatva. Neked is ott kell lenned.

— Majd meglátom, kedves bácsi — felelém, — de jelenleg fogamat kihuzni nem engedem. Könnyen megárthatna. Különösen hogy a nyakam is fáj —

— Jó, jó . . . fél óráig várunk, de azután ott légy. Göngyöld be jól nyakadat kendőbe, és jöjj át. Kedves barátodat is elhozhatod — szólt s a kis szemüveges urat kifelé tolvá, eltávozott.

Közös költségvetés. Kiadások.

Szükséglet. Külügyminiszterium: a) Központi vezetés 577.300 rendes, 577.305 összesen. b) Rendelkezési alap és részletes számadás alá nem eső kiadás politikai tudósításokra 600.000 rendes, 600.000 összesen. Diplomáciai költségek 1.428.100 rendes, 17.600 rendkívüli, 1.545.700 összesen. Konzulsági költségek 974.300 rendes, 40.100 rendkívüli, 1.014.400 összesen. 3.579.700 rendes, 57.700 rendkívüli, 3.637.400 összesen. Hadügyminiszterium: A. Hadsereg 107.093,247 rendes, 14.627,243 rendkívüli, — 121.720.490 összesen. B. Hadi tengerészet 9.484,614 rendes, 2.143,100 rendkívüli, 11.627,714 összesen. 116.577,861 rendes, 16.770,343 rendkívüli, 133.348,204 összesen. Közös pénzügyminiszterium: Központi vezetés 112.900 rendes, 6138 rendkívüli, 118,138 összesen. Központi pénztár 27.229 rendes, 27.229 összesen. Számvetés 40.655 rendes, 40.655 összesen. 179.884 rendes, 6138 rendkívüli, 186.022 összesen. Nyugdíjak 1.843,000 rendes, 1.843,000 összesen. — 2.022,884 rendes, 6138 rendkívüli, 2.029,022 összesen. Közös főzamszék 128,260 rendes, 128,260 összesen. A szükséglet főösszege: 122 millió 308,705 rendes, 16.834,181 rendkívüli, 139.142,886 összesen. Ebből levonva: a) fedezet főösszegét 2.673,508 rendes 2.673,508 összesen, marad tiszta szükséglet 119.635,197 rendes, 16.834,181 rendkívüli, 136.469,378 összesen. A határvám jövedék bevételei előirányoztatnak és pedig: a) birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok részére 36.829,050 forinttal, a magyar koronához tartozó országok részére 5 millió 629,750 forinttal, és Bosznia és Hercegovina részére 146,430 forinttal, összesen: 42.605,180 ft. A kezelési költségek általánját a monarchia két államában 1.850.000 forinttal, levonva 40.755,180 frtnyi többlet mutatkozik. Ebből levonva a boszniai s hercegovinai közigazgatás részére megszavazott 600.000 forintnyi vám-átalányt, a határvám jövedéki többlet tesz 40.155,180 forint rendes, 40.155,180 forint összesen. — A vámjövedéki többlet levonása összes szükségletként marad 79.480,017 rendes, 16.834,181 rendkívüli, 96.314,198 összesen, mely összegből a magyar állam terhére előre levonandó 2 százalék 1.589,600 rendes, 336,683 rendkívüli, 1.926,283 összesen, a maradványból pedig 77.880,426 rendes, 16.497,497 rendkívüli, 94.387,914 összesen, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok által a törvény értelmében fedezendő 70 százalék 54.523,291 rendes, 11.548,248 rendkívüli, 66.071,539 össze-

sen és a magyar korona országaira eső 30 százalék 23.367,125 rendes, 4.949,349 rendkívüli, 28.316,374 összesen tesz.

Bevételek.

Fedezet. Külügyminiszterium összesen: 111.500 forint. Hadügyminiszterium összesen: 2.555.225 ft. Közös pénzügyminiszterium összesen: 6.434 ft. Közös főzamszék 250 ft. A fedezet főösszege: 2.673. 508 ft.

A Boszniában, Hercegovinában és a Limterületen lévő parancsnokságok, csapatok és intézetek részére szükségelt s a rendes előirányzat felülmaradó költségtöbbletnek fedezésére való rendkívüli hadseregi szükséglet 1892-re 4.535.000 ft. A hadügyi igazgatás saját bevételeinek levonása után 100.000 ft. marad 4.335.000 ft., mely összegből a magyar kincstár terhére előre levonandó 2 százalék 86.700 ft. és a 4.248.300 ft. maradványból a törvény értelmében a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok által fedezendő 70 százalék 2.973.810 ft. és a magyar korona országai által fedezendő 30 százalék 1.275.490 ft. tesz.

— A delegációk 2-dik ülése. A magyar delegáció kedden — nov. 10-én rövid ülést tartott gr. Zichy Ferencz elnöklete alatt — Mind össze is a négyes-albizottság alakult meg, melynek elnöke Tiszta Lajos gr. előadója pedig Rakoszy István. Ezután az elnök tudatta, hogy a király — ma szerdán, d. e. 11 órákor fogadja a delegációkat, — az ülés végéig ért. A mai udvari fogadtatás a következőn folyt le az előleges megállapodás szerint. — A delegátusok 11 órákor gyülekeztek a kihallgatási terem előszobájában, mikor mind együtt voltak a főszertartás mester a terembe vezette őket, hol a trón körül félkörben állottak fel; hol a miniszterek már ekkor jelen voltak. Ezután a főkamara, ő felségének jelentést tett s a király a főkamara, a főhadsegéd és a szolgálót tevő szárnysegéd által kísérve a kihallgatási terembe jött s az ajtótól jobbra levő emelvényen, a trónszék előtt állapodott meg. — A főkamara, a testőr-kapitányok és a főhadsegéd a trón mellett, a közös miniszterek és a miniszterelnök az emelvénytől balra foglaltak állást: a főszertartás mester és a szolgálót tevő szárnysegéd a kihallgatási terem ajtajánál maradtak. Erre az országos bizottság elnöke ő felségéhez beszédet intézett melyre ő felsége válaszolt ezután a miniszterelnök a bizottság, egyes tagjait ő felségének bemutatta. — Ő felsége ez-

— Ő azonban a legnagyobb nyugalommal folytatta.

III. felvonás: „Jenő egy darabig udvariaságból figyel, később ásitozik. Utoljára már annyira terhére van a nagybácsijának felolvasási mániája, hogy fogfájás, nyakfájás és egyéb hazugságok ürügye alatt, kéri magát a felolvasások alól kimenteni.

A nagybácsi szomoruan látja, hogy kedvence is csak pénzéért hizeleg neki és titkon kihallgatja Jenő társalgását egy kedvéért. — Az öreg szemei megnyílnak, és kedvencét visszaküldi szüleihez stb. . . . stb. . . . Ismét mellék jelenetek.

— Szeretett, kedves nagybácsim! esengtem, ne ítéljen el.

De ő fel se nézve az írásból folytató:

— Az egész komikum tragikus része a fiatal ember sopánkodása, s a megrémült szülőknek jajgatása, — kik már tetemes összegeket vettek fel a kilátásba helyezett örökségre.

De van a darabnak regényes része is. — A nagybácsi a kegyvesztett Jenő öcsét, kit azért mégis szeret, szép áltásba segíti s elvéteti vete egy távoli rokonát. — A leányt megelőzőleg magához veszi és ráhagyja vagytonát.

A nagybácsi remegő kezei bocsánatot és áldást adva pihennek az előtte térdelő ifjú páron. — A függöny legördül. — Tapsvihár . . .

. . . Másnap utban voltam haza felé.

Tóvári.

után az országos bizottságot legkegyelmesebben elbocsátván, kíséretével a belső termekbe vonult vissza.

Az élelmiszerek piaca.

(Levél a f. szerkesztőhöz.)

Debreczen, nov. 10.

Ugy a benszülött, mint a beköltözött városi lakosok érdekét szem előtt tartani, a hatóságnak mindenütt elodázhatlan kötelessége s ennek czéljából gondoskodni kell oly intézményekről, a melyek a megélhetés kényelmességét nemcsak ne gátolják, de minden uton és módon előmozdítsák.

E lapban — nagyon helyesen — többször voltak már a közönség javát előmozdító ügyek megszerveztetve, a melyek — valószínűleg — nem kerültek ki a hatóság figyelmét sem s talán gondolkozóba is estek egyik vagy másik fölött, hogy de bizony elkélne az ezen irányokban való alapos és gyors intézkedés.

Ilyen intézkedésre vár általános vélemény szerint a debreczeni élelmiszerek piacának rendezési ügye, melyben az intézkedés halaszthatatlan lett.

Ugy kell lenni, hogy ez az ügy már nagyon régen kísért Debreczenben s érzik egyesek s a hatóság is, miszerint nemcsak foglalkozni kell ez ügygyel, hanem egy vagy más irányban eldönteni is.

Volt, sőt talán van is vállalkozó, a ki fölláttaná a kész tervek szerint a közlelmészési csarnokot, de a közgyűlés nem egyezett bele annak létesítésébe, bizonyosan voltak alapos indokai arra s főképp az is látszik az eddigi intézkedésekből s a közvélemény nyilatkozatából, hogy a városnak magának kellene a központi vásárcsarnokot felállítani, — a mi nagyon is helyes volna.

Nekünk ugyan alapos ellenvetéseink vannak e központi vásárcsarnok ellen, akár a város, akár magán egyének létesítsék, mert meggyőződésünk, hogy az élelmiszerek drágaságának fokozott emelkedését vonná maga után az ily tervezetű központi vásárcsarnok, s ha megszabadulna is a közönség az elárusítást közvetítő kufárok zsarolásától, a mit a vámon nyer: elvesztené a révén, a mennyiben az első kézből árulók mégis csak a fogyasztó közönségen vásárolnak be a drága helyepzint.

Hogy előnyös lenne-e az, miszerint minden élelmi cikket egy köz-csarnokban találhasson fel Debreczen 60 ezer lélek testi szükségleteire vásárlók nagy száma, előttünk oly kérdés, melyre a legmegnyugtatóbb választ adni nem vagyunk képesek.

Pedig óriás nehézséggel jár most szétszórva levő piacról a napi bevásárlást eszközölni.

Egy költségesebben élő nagyobb család napi szükségleteinek bevásárlását a helyi viszonyokkal ismerős bevásárló, csak 2—2½ óra alatt képes eszközölni, a mi lehetetlenné teszi, hogy a család a debreczeni rendes étkezési időben költse el ebédét, ha ezen idő megtartására a hivatalos órák, a gyermekek iskolába menési ideje kötelezik. Ha pedig a városban a különböző czikknek különböző helyen levő eladási helyét nem ismerő gazdasszony vagy család jár a piacra, hetek keltenek, a mig felfedezi, hogy mi hol, kapható? Egy beköltözött család el van veszve, ha csak valami mindent jól kiszimatolni nem tudó tagja nincs.

Hogy pedig az, a miket elmondtunk, mind így van, azt minden Debreczenben élő bölcsen tudhatja, sőt azt is tudhatja aztán, hogy éppenséggel nincs jól.

De azt kértheti valaki ezek után — s egészen méltán, hogy ha sem a mostani, szétszórtság nem tetszik a piacnak, sem a központi áruscsarnok létesítésén nem lelkesülünk, ugy mi-féle módozatot tudunk, a mi előnyös állapotot teremthetne?

Hát kérem, mi a piacok szétszórása mellett vagyunk, oly formán, hogy a városnak legyen 4, esetleg a 6 fő utcáját véve irányadóul, ugyanannyi vásártérre a nyílt ég alatt; az eladókhoz kell szoktatni ahhoz, hogy mindeniknek legyen egyik vagy másik piacton rendes helye s e piactokon a szarvas és szuró marha, sertés, s egyéb huson kívül feltalálható legyen az utolsó szál zöldségig mindaz, mi az élelmi cikkek közül piacról kerülhet, s hogy az eladók értéke csor-

Bortay hadnagy barátságosan megszorogatta a kezemet és sietve elmenekült. En r-ndbe szedtem ruháimat s midőn készen voltam, beültem egy karosszékbe s vártam a bácsit. Nem hiába vártam.

Ugy öt óra felé csakugyan ájtott, hóna alatt nagy papiros csomóval.

Kedves Jenő öcsém — így szólt, miután meg vagyok róla győződve, hogy nem szivesen maradsz el a felolvasásról, elhoztam ide a darabot. De csak a vázlatát fogom elmondani, hogy az egész dologról tiszta fogalmad legyen. Figyeld tehát!

Meglepetve, kérdőleg néztem bácsimra, ő pedig így kezdé:

— A darab czime: — A nagybácsi szélszélye. — Komiko-tragikum három felvonásban.

I. felvonás: „Egy gazdag nagybácsi, ki egymás után rázza le rokonait, mert ezek csak pénzért hizelegnek neki.

A nagybácsi furfangos módon tanulmányozza ki a rokonok őszinte ragaszkodását . . . hozzá vagy pénzéhez . . . Következnek lényegtelen jelenetek, — melyeket mellőzök.

II. felvonás: „A nagybácsi egy Jenő nevű öcsét hívja házához. — Megszereti őt, tanítja és befolyásával kitűnő hivatalhoz juttatja. — Már már Jenőt szemeli ki örökösének, — de a fufangos nagybácsi próbára akarja tenni ennek őszinte szeretetét is és elkezd szindarabokat írni melyeket Jenő kénytelen végig hallgatni, kárhóztatja stb stb. . . . Több mellék-jelenet.

— De kedves nagybátyám — kiáltottam föl.

bát ne szenvedjen, a helyöket minden hóban változtathatják, persze szabadságában állván a vevőknek, bármelyik piacot felkeresni, a mi az elárúsítókat arra ösztönözné, hogy kiváló minőségű élelmiszerekkel jelenjenek meg, hogy a magok utczabeljeit odakössék.

Nagyot lendítne ez az élelmiszerek olcsóbbá tételén is, mert minden piac a maga részére óhajtaná meghódítani a vevőket s kétségtelenül oda megy mindenki, a hol jól jutányosan kap.

Annyi tény, hogy pl. a pécsi sor ide s tova nem fér el a mostani helyén s már is roppant hosszú, így gondoskodni kell arról, hogy reform alá véssék.

Mindenütt a közönség érdeke lebegjen szem előtt a hatóságnál, — már pedig az élelmiszerek piacának ügye oly közérdekű, hogy azzal folyton foglalkozva is mindig ad teendőket.

Meglássuk, miről adhatunk számot, mint hatósági intézkedésekről.

???

Önálló tornacsarnok.

Huszonnyévi óta működik lankadatlanul, a debreczeni tornaegyesület. Zajt nem igen csapott, azonban testedző, lélekerősítő, ernyedetlen munkássága eredményéről sokat tudna beszélni az a sok tornász, a kik már az ország különböző részeibe elszéledve, tapasztalhatták az ifjúkori rendszeres tornaszat ki nem számítható és meg nem becülhető hasznait. Ez az egyesület a maga szerénységében eddig jóformán elhagyatva működött.

Évenként rendezett tornaversenyeket, ez alkalommal a tornában kitűnő ifjakat megjutalmazta. — Pár év óta azonban kezdett nagyobb mértékben jelt adni magáról, a mennyiben versenygyaloglásokat rendezett Nyiregyházára és N. Károlyba.

Nem dolgozott az egyesület nagy tőkével, sőt inkább az utóbbi években deficitje volt. És mégis az egyesület takarékoskodott hangya-szorgalommal s összegyűjtött mintegy 6000 forintot. S most kilép a nyilvánosság terére, kifejti célját: önálló tornacsarnokot akar építeni.

Huszonnyévi esztendőn keresztül meghuzódott csendesesen a főiskola tornatermében, hol kezei mindig bilincsek között voltak, ha valami szabadabb mozgalom megindítását tervezte.

Mert e terem berendezése régi s felszerelése egyáltalán nem felelnek meg a modern tornaszat követelményeinek. — Maga a terem igen szűk, a tornaszerek benne nagyon sok helyet foglalnak el, a csapatban való, vagy a szabad tornaszás, szintugy a rendgyakorlatok véghezvitele lehetetlen.

Már pedig, ha a debreczeni tornaegyesület és a főiskolai ifjuság részt akar venni a jövő országos tornaversenyen, akkor ugy ellegyenek készülve a tornászok s oly komoly training után induljanak fel a versenyre, hogy Debreczen város tornászaival az ország színe előtt szegyet ne valljon. Ez pedig csak ugy lehetséges, ha meg lesz adva az előkészülethez a kellő tér — és a mód.

De senki előtt sem szükséges a csarnok mennél hamarabb történő felállításának hasznát fejtegetni.

Csakugyan Debreczen város tanácsa részéről is kedvező elbánásban részesült a kérvény, melyen az egyesület derék válaszmánya a tervezett csarnok számára ingyen telekért és építési anyagokért folyamodott. A jog- és pénzügyi bizottság pártolja is az egyesület kérelmét, de minthogy jelenleg a város mindenféle kiadásokkal nagyon tul van terhelve, a város pénzügyi helyzete a hathatós támogatást csak 1893-ban engedni meg. Tehát addig várni kell? Épen nem! Ez idő alatt hatványozott erővel kell dolgozni és meg kell indítani azt a társadalmi mozgalmat, melytől az egyesület erős anyagi támogatást vár. S az egyesület vezérferfiái nem is pihennek. Dolgoznak szakadatlanul. Ötszáz gyűjtőívet osztanak ki a napokban az egyesület tagjai és városunk azon ügybuzgó férfiai között, kik nem riadnak vissza még a gyűjtés fáradságaitól sem, ha nemes cél eléréséről van szó. A siker felől kétségben nem lehetünk.

Nincs városunkban senki, aki be ne látná a csarnok szükségességét s bizonyosan nem is

lesz senki se, a ki valami csekélységet ne áldozna.

Mindegy az áldozat,
Legyen nagy vagy kicsiny,
Ha mindene az áldozónak.

S ha majd a gyűjtés sikeresen befejeződik, ha majd a tanács jóindulata s támogatásával 1893-ban, vagy még előbb is fölépül a díszes csarnok, akkor kezdődik városunkban a szerény egyesület virágzásának korszaka, de legimpozánsabb ünnepe az egyesületnek akkor lesz, midőn az országos tornaversenyen a magyar ifjuság olimpiai játékaiknak homokján az egész ország színe előtt diadalt nyert s borostyánnal koszorúzott egyesületi tagok bevonulnak a díszesen felszerelt és kellően berendezett debreczeni városi önálló tornacsarnokba.

S akkor százaszorosán meg lesznek jutalmazva a gyűjtők fáradozásukért, az adakozók áldozatkészségükért; midőn a délczag győztes tornászokon végig néznek, megdobban szívükben ama jól eső érzet: mi alkottuk e csarnokot s mi vezettük e tornászokat diadalra! S mindenki jogosan tulajdoníthat magának egy részt az érdemből, a ki legalább egy fillért áldoz a nemes ügy érdekében.

Ez a tudat növelje a gyűjtő buzgalmát és ez az adakozó áldozatkészségét. Fogadják jó szívet a gyűjtők a kedves terhet, mit az egyesület rájuk ró s fogadják örömmel a gyűjtőt az adakozók, hogy áldozhatnak egy nemes cél érdekében, hogy kifejlésre juttatnak egy szent ügyet.

Ötszáz ívet oszt ki az egyesület tagjai között, ötszáz nemes lélek fogja kezébe venni a szép ügy érdekében az ívet, s mikor ezek a gyűjtők megmutatják, hogy mire voltak képesek, ugyanakkor Debreczen város közönségének áldozatkészségéről is tanúságot tesznek. hl.

Különlélek.

* **Udvari hírek.** — Koronás királyunk gödöllői tartózkodását erősen felhasználja a vadászatra; hétfőn a gyűi erdőben vaddisznóra vadászott nagy társaság kíséretében. — A király különben ma — szerdán — Bécsbe utazott, a hol a delegációkat fogadta délelben. — A király ne kairói távirat szerint kíséretével együtt odérkezett.

* **Gr. Andrásh Gyula szobra.** A gr. Andrásh Gyula emlékszóbor bizottsága, egy közelebb tartott ülésen, melyben Szapáry Gyula gr. miniszterelnök és Wekerle pénzügyminiszter is résztvettek, elhatározták, hogy a gróf lovas szobra az Andrásh-ut végén a városligetben állíttassék fel. A hely ki lévén jelölve, a pályázatot legközelebb kihirdetik.

* **Egy mázsa arany.** — Ritka gazdagságu aranycsapásra akadtak Abrudbánya Muzsai nevű bányájában. A termény arany-csapás tényérnyi vastag s abból 1 méter mázsanyi réteget vágtak ki, melyek értéke 120 ezer forintnál többre tehető. Hasonló gazdag arany érre a legöregebb bányászok sem emlékeznek s e lelet a leggazdagabbak közé tartozik.

* **Az orosz czár pár ünnepéje.** Családi ünnepe volt a minden oroszok czárjának. 25 éve, hogy oltárhoz vezette nejét Mária Feodorovná. 1866. nov. 9-én vezette őt oltárhoz, mikor még nem is gondolt arra, hogy ő is lehet még czár, ki félvilág sorsát tartja a kezében. A milyen komor az életétől remegő czár a közéletben, ép oly gyöngéd és jó apa otthon a családi körben; keresi is itt a boldogságot, a melyet fel is talál ottan. Csöndben ülte meg e nevezetes napot, mely életének kiválóan boldog óráit eleveníté föl. . . . Vajjon nem gondolt-e arra, hogy elérte az — arany lakodalmat?

* **Korbács az éhség ellen.** Ehínséggel küzdők részére kenyér helyett korbácsot adni, valóságos — muszka gondolat. A szinbirszki orosz kormányzó találta ki, hogy az éhséget hogyan lehet legkönnyebben lecsillapítani. Az éhező parasztok közt a gabonakiosztás közben lázongás tört ki. A mozgalom három főemberét a kormányzó halálra korbácsoltatta, Starodében a vezetők mindegyike ötszáz korbácsütést kapott. — Azt hiszik, mint más oldalról jelentik, hogy az inség következtében az európai Oroszországnak legalább is egy harmadában a földadót részben, sőt sokhelyütt teljesen el kell majd engedni. De a korbácsot — azt nem engedik el.

* **Tűz egy templomban.** Az igaz, hogy a tűz a templomban is fel fér — de kályhában égve, hiszen a debreczeni ev. ref. új templom is erre van berendezve, de csak is a szemnek. A csanádi püspökség legmonumentálisabb templomában a temesvári nagy székesegyházában is tűz volt, csak hogy nem a kandallóban és így veszélyes tűz, mely nagy veszedelemmel fenyegette. A sekrestye fűtőnyílásából kihullott szikrák ugyanis tüzet gerjesztettek, mely könnyen válhatott volna veszedelmessé, ha a két templomi énekes véletlenül be nem lép a templomba, a melyet akkor már a fulasztó füstfelhő járt át. — A tüzoltóknak sikerült ugyan a tüzel el oltani, de a sekrestye berendezése odaégett.

* **A női hajdiz története.** Brüsszelben érdekes könyv jelent meg Villermont Mari grófnőtől, A czime: Histoire de la coiffure feminine jusqu'a nos jours. A 822 lapra terjedő mű nagy fényvel van kiállítva, 600-nál több, részben színes rajzot tartalmaz s beható tanulmányok alapján ismerteti a női hajdizt a legrégebb időktől egész 1830-ig; szakértelemmel és ízléssel van írva s a tudós körökben is figyelemre érdemes. A román királyné a szerzőnőhöz sajátkezű levelet írt, mely a műhöz mellékelve, van s így szól: „Asszonyom! csak szerencsét kívánhatok kegyednek a szerencsés gondolathoz, hogy a kalapról történelmi tanulmányt ír. Műve nekem annál inkább tetszik, amennyiben ahhoz a régi iskolához tartozom, a melyben a férjes nő, a helyett, hogy nevétséges álhajjal cizcomázta volna magát, kalapot tett a fejére. Carmen Sylva.“

* **Szabadalmazott rablás.** Monte-Carlóban a híres kártyabarlangban az idén is kedvezett a szerencse a részvényesekre. Már eddig 11 millió frank a tiszta nyereség, ugy hogy a részvényesek 25% osztalékra számíthatnak. Egy angol nagyon megdézmalta ugyan a bankot e hóban. — mert alig pár nap alatt 250 ezer frankot tett zsebre. Márcziusban is sokat vesztett a bank, de a veszteségeket ellensúlyozza bőven a többi hónapok gazdag nyeresége.

* **Botrány művészek között.** Sajnos és szegyenletes eset történt a főváros egyik művésztől kiválóan látogatott kávéházában, a hol két szobrász-művész a közönség szeme láttára pofokodott, sőt meg is vérezték egymást. A verekedést Donáth Gyula kezdte, ki Szavinsky Ferenczet azért ütötte arczul, mert ez nem vonta vissza azon állítását, hogy ő (Donáth) idegen vázlatok alapján dolgozik. A kapott ütés viszonzozva lett s kerekedett olyan furesa spektakulum, a mely egyiküknek se válik soha érdemére. Donáthot különben párbajra is kihívta a — művész kollega.

* **Egy nagy ember emléke.** Az Elzász-Lotharingia által felajánlott Gambetta-emlék szobrát hétfőn délután leplezték le az elhunyt Páris mellett lévő villájában. Az ünnepélyen résztvett Bourgeois miniszter is. Carnot köztársasági elnök és Freycinet miniszterelnök képviselőket küldtek. Számos képviselő és szenátor és több elzász-lotharingiai egyesület képviselői is jelen voltak az ünnepélyen. Bourgeois miniszter beszédében rámutatott Franciaország kitűnő belső és külső helyzetére, melynek létrehozásán Gambetta 15 évig fáradozott.

Városi ügyek.

Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester a ma reggeli gyorsvonattal városi ügyekben Budapestre utazott, hol három-négy napot tölt.

Városi közgyűlés. A városi tanács tegnap tartott rendkívüli ülésében előzetes határozatot hoztak a novemberi közgyűlés határnapjára nézve is. Amennyiben ez lehetséges s akadályok eziránt fel nem merülnek a városi közgyűlés november hó 26-án fog megtartatni. A tárgysorozat megállapításában is megkezdette működését a tanács s a jövő hét sorsán még egy rendkívüli tanács ülés fog tartani, melyen aztán véglegesen meglesz állapítva a közgyűlés határnapja s annak sorozata.

A bejelentési hivatal intézménye immár befejezett tény. A belügyminiszteriumtól Lukács György államtitkár aláírásával tegnap megérkezett a miniszteri jóváhagyás. Ez a nagyfotosságu rendőri intézmény 1892. év január elsejével mulhatatlanul életbe lép — s megkezd

kétségbevonhatlanul közszükségű működését. A tisztviselőkar szervezése, választása, esetleg kinevezése is, a közel hetekben fog megtörténni. — Mielőtt azonban a bejelentési hivatal működését megkezdéné, a szabályrendelet a lakossággal közöltetni fog, hogy az életbeléptetés után senki magát azzal ne menthesse, hogy a rendeletet nem ismerte. A bejelentési hivatal szervezetét és felállítását jóváhagyó miniszteri leiratot különben a következőkben egész terjedelmében közöljük: Debreczen sz. kir. város közönségének. A rendőri bejelentési intézmény életbeléptetése, illetve a bejelentési hivatal belső szervezete és ügykezelése tárgyában az 1891. évi jul. 23-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésben 117/6764. sz. a. megállapított és a város tanácsa által 1891. évi szeptember hó 7-én 7923. sz. a. ide bemutatott szabályrendeletét, illetve szabályzatát az 1879. évi XL-ik törvényzikk 5-dik §-a alapján, illetve főfelügyeleti jogomnál fogva bírálat alá vevén: a szóban levő szabályrendeletet az idézett törvény alapján ezennel megerősítem a kapcsolatos szabályzatot pedig főfelügyeleti jogomnál fogva, — ezennel jóváhagyom. — Lucács György államtitkár. — A bejelentési hivatal szervezetére vonatkozó előmunkálatok most már gyors egymásutánban fognak megoldást nyerni. amennyiben a felállításnak immár semmi sem áll az útjában. A népösszeírás, mint már ezt több ízben megírtuk, december 5-én fogja kezdetét venni s december 20-ig fog tartani. A jelentkezések folyton tartanak s még közel 60 emberre van szükség. A belsőleg 10 frt, a külsőleg pedig jóval több jutalmazás illeti meg őket. A bejelentési hivatal a főtéri Vecsey-féle házban lesz, ahol a hivatalos helyiségek berendezését is közelebb meg fogják kezdeni.

A városi pénztári tisztviselők fizetés emeléseért folyamodnak a városi tanácshoz, mely kérelmüket a jog és pénzügyi bizottság már tárgyalás alá is vette. Ugyancsak e bizottság érdemleges határozatot nem hozott, de javasolta, hogy a kérdés megoldása előtt az ügyben adjon véleményt Szabó József főszámvevő. A pénztári tisztviselők fizetés emeléséből pedig — abban az értelemben, mint ezt ők kérik — aligha lesz valami, amennyiben már az összes városi tisztviselők fizetésének emelésébe bevonattak a pénztári tisztviselőké is.

Adóösszeírás. A városi adóügy-osztály hétfőn megkezdte az adóösszeírást. Az összeírók kerületenként házról-házra járnak, hogy a családoknál az összeírást megejtsék. Éppen ezért az összeírándók jól teszik, ha otthon tartózkodnak, vagy megbizottakat hagynak hátra, hogy az összeírás biztos alapon történhessék meg.

Az ujonczozási munkálatok kezdetüket vették. A sorozásra, mely 1892 március havában fog megtörténni az 1871, 1870 és 1869-ben született ifjaknak kell minden felszólítás nélkül jelentkezniök. A sorshuzás, mely csak az első korosztálybeli, tehát az 1871-ben született ifjakra szól, 1892. év január hó 5-én fog megtartatni. A sorozás határnapja még nincs kimondva, azt a katonai és polgári vegyes bizottság közös megállapodás útján fogja eldönteni.

A vasuti pénztárnál.

— Megtörtént. —

Sok bolond is történik a világban, miért ne történhetett volna a téglási paraszttal is, a ki benn járt a debreczeni marhavásáron. Otthon — úgy beszélte — az A j z i g zsidóval mézárszékét nyitottak. Azért jött be a debreczeni vásárra, hogy bornyut vegyen.

Ki is ment a lóvasuton a baromvásárba s aztán nagy alku és áldomás után szerzett magának egy bornyut is. Ugy ahogy kiverte a vasuti allomásig, ott aztán oda kötötte egy tőkéhez, míg ő a pénztárhoz ment jegyet váltani magának — meg a bornyunak.

— Ni, hallja az ur, mennyiért visz el a gőzös Téglásra egy bornyut?

— Egy forint husz krajczárért.

Nagyot csóvál parasztunk a fején.

— Nem lehet a', téved az ur, hiszen a bornyunk még csak fél jegy dukál.

— Egy forint husz krajczár, a másik pénztárnál.

— Nem megyek én. Pénz, pénz az urnak is! Csak nem veti talán meg?

— Csak keveset beszéljen bátyám — szólt a pénztárnok — nem érek rá.

— De érjen rá az ur, ha bornyuról van szó. A fél jegyet fizetem, oszt meg van.

A pénztárnok elnevette magát s aztán még sem állotta meg szó nélkül.

— Hát mit akar na?

— A bornyúért fizetni.

— Egy forint husz krajczár fog érte járni.

— Ugyan ne komédiázzon az ur, mondom, hogy bornyuról van szó — fél jegy jár annak.

— Hát hogy-hogy?

— Ugy instálom, hogy a fiamért is fél jegyet fizetem a multkor, a bornyum sincs még tíz éves. Legyen igazságos az ur, s ne fizetlesen velem annyit, mint a mennyit egy felnőtt marháért szokás fizetni. — n.

Asszonyunka.

Nagyon el volt keseredve egy éjjel Haragos Mátyás uram s ugyancsak szidta az eget, míg egymás után töltögette magába a bort s a záróra teljese el is készült az állapotával. Akkor kikerült az utcára s dajnázni kezdett valami régi nótát, amiben kevés a poézis, de az ő hite szerint sok az igazság. Az asszony, az verve jó. Mikor már sok skandalumot csinált, a boltok lépcsőit emelgette ki a helyükből s botjával a czégtáblákat ütögette le a falról, egy rendőr erőt vett szerénységén s bekísérte a városház egyik föld alatti helyiségébe.

Reggel előállították, ami annyit jelent, hogy bevezették a kapitány elé s megkérdezték a körülményeit rendőri stílusban.

— Miért viselte úgy magát az éjjel mint egy ész nélkül való oktan állat?

— Haragszik rám otthon az asszony — s én is megmérgeződtem.

— Aztán ezért az utcán kell ordítani?

— Otthon nem ordíthatok — kérem.

— Le kel verni a czégtáblákat?

— Nem verhetem le a feleségem kontyát.

A kapitány éppen békülekény hangulatban volt s meg is sajnálta a szerencsétlen embert, kinek ekkorra nagy kereszt nyomta a vállát. Így szólott hozzá:

— Most az egyszer hazamehet, hanem ha még egyszer bekerül, kikapja az apait, anyait, úgy tudja meg.

— Köszönöm alásan, hanem nincsen az egészen jól így.

— Miért.

— Vár ám otthon az asszony.

— Hát aztán.

— Alázatosan megköszönném, ha tetszenék mellém adni egy rendőr urat, aki békítgessen.

— Nem lehet az barátom.

— Miért nem instálom?

— Nem arra való a rendőr.

Az atyafi erre okoskodni kezdett.

— Kérem alásan, a rendőr arra való, hogy rendet csináljon. Ugy-e instálom? Már pedig nem lesz ám az én házamban rend, ha egyedül megyek haza. Verekedés lesz ott.

Végül is egy rendőrt adtak melléje, hogy hazakísérje s békítgesse ki az asszonyt, ha érti a módját.

A Haragos Mátyás története itt elvész a szemünk elől, hanem annál szomorubbán kapaszkodik előtérbe a rendőr tragoediája.

Mikor visszakerkedett olyan volt az arca, mint egy tékép. Tele volt körmölve mindenféle figurával s néhány hegység úgy kidomborodott rajta, mint az öklöm.

A kapitány alig ismert reá, mikor jelentést tett a működéséről.

— Hát magának mi baja van Lőrincz?

— A mint békítgettem, végig karmolászott az asszony.

— Ne busuljon, mindjárt beidézem holnapra.

Lőrincz megijedt s hátraugrott, mintha már is háta mögött állana az ellenség.

— Ne tessék kérem — inkább elszenvedem, de ne hozzák ide többet.

Nem is idézték be Haragos Mátyásné, mert ha maga elé kapta volna a rendőrségi

urakat majd megtanította volna őket emberiségre.

Haragos János pedig az napságtól kidagadt arczeccal, fölötött karral, nagyokat sóhajtván sántikál az utcán,

Z.

A világ többre becsüli a csiszolt üveget, a nyers drágakőnél.

Hazám, nagyon mohón haladsz!

Félsz, hogy másoktól elmaradsz,

S e félelem lejtőre hajt...

Oh csak legyen erőd — megállni majd!

R u d n y á n s z k y G y u l a.

Csak azok félnek embertársaik megvetésétől, a kik méltók a megvetésre.

La Rochefoucauld.

Beh iszonyu az a pokol,
Melyhez szived vágya csatol,
Tüzes vágy mit két szem éleszt,
Fénykörébe hogyha mélyedsz.
Nincsen ördög e pokolban,
Szived angyal láttán dobban.
Szemed függ az édes arczon,
Mig szivedből gyöngyöt sarcol:
Mert a pokol könyből szedi díját,
Viszonzatlan szerelemnek hiják.

A kinek elment az esze,
Hajdan bolond volt a neve;
Ma, kinek elméje nem tiszta:
A neve — tudós atheista.

Az önhietség felfújt üres hólyag, melynek elég egy tűszúrás, hogy összelapulva hulljon a porba.

Az ifju esküszik, hogy hű marad,
A lányka szintén hasonlót fogad;
S mig hűségben versengnek szüntelen:
Hűtlen lesz hozzájuk a szerelem.

Többet nyernének azzal, ha olyanoknak mutatkoznánk, a milyenek vagyunk, semmint ha olyanoknak akarunk látszani, a minők — lehetnének.

Két gyönyörű hölgyecske.
A szökéért epedsz te;
Ám a kaczer nem vesd észre,
Hogy kinoszhat, — kedvtelése.
Jó barátom, vedd tanácsom:
Sóvárgón a barnát nézd meg —
S mindjárt tetszel a szökének.

Legkellemetlenebb ostobák azok, a kiknek van némi természetes eszük.

La Rochefoucauld.

Mindent tudsz, mondd, bölcs s midőn
A gőg csucsára jutsz:
Mért van, — csodálom rémitőn, —
Hogy hinni még se tudsz?

Az erény soha sem tudna olyan messzire haladni, ha a hiúság nem szegődnék társául.

Milyen jó, hogy nem teljesedik be mindaz, a mit egymásnak újévkor kívánunk; mert akkor mit kívánánk esztendőre?

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Naptár: holnap csütörtök. nov. 12 Kath. Jozsef, ref. Jónás görög Epimále oct. 31.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, kétfőszerdán, szombaton d. u. 2-7-ig.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. e. 2-5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Színház. Naponként péntek kivételével, este 7 órakor előadás.

— **Révész Bálint püspök utódja.** A főrendiházban már meg van boldogult püspökünk utódja, a mennyiben a halála által megüresedett főrendiházi tagság, mint ő utána hivatalára nézve a legidősebb püspökre, S z á s Károlyra szállt. — A királyi meghívó levél már leérkezett hozzá a belügyminiszteriumtól.

— **A Csokonai-emléktábla** már elkészült és még ezen a héten el fogják helyezni a nagy költő szülőházán. A leleplezés meg az ezzel kapcsolatos felolvasó estély iránt, melylyel a Csokonai-kör téli felolvasó üléseinek cikklusát megnyitja, ezuttal rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter Goldgruber József és örökösei debreczeni lakosoknak megengedte, hogy nevüket „Bányai”-ra változtathassák.

— **A tűzoltói főparancsnokság.** Boczkó Sámuel városi főkapitány leköszönése a tűzoltói főparancsnokságról mindenfelé élénk megbeszélés tárgya. De a legnagyobb konsternációt a tűzoltóság körében keltette a leköszönés. Vannak ugyan néhányan, a kik személyes motívumok alapján szeretnék, ha a lemondás változatlan ténynek volna elfogadható. De a nagy többség mindent el akar követni, hogy Boczkót lemondása visszavonására rábírra. A mi az összeférhetetlenséget illeti, az ország igen sok városában a főkapitány egyszersmind a tűzoltóság főparancsnoka is. Ez ellen tehát sem elvi, sem célszerűségi szempontból kifogást emelni nem lehet. Mint értesülünk, arra az esetre, ha Boczkó S. megy a tűzoltóság összes parancsnokai szintén beadják lemondásukat.

— **Művész-estélyek.** A debreczeni színtársulat kiválóbb tagjai, azt a kitűnő gondolatot akarják megvalósítani, — hogy a télen művész-estélyeket rendeznek. Ezek az estélyeken szavalás, ének, tréfás előadás nem lesz programmszerű, csak a társaság szórakozására kerül elő ily szellemi multság is. Az estélyek egészen családias színezetűek lesznek s valószínűleg minden hónapban egyszer, a szabad pénteki estén fogják rendezni a Bikában. Ezek iránt a művész-estélyek iránt városszerte nagy az érdeklődés.

— **Párbaj vétsége** miatt állott a debreczeni kir. törvényszék előtt K a c z a n d e r Ignác, a ki a múlt év március 15-ének ünnepségei alatt felmerült vitás kérdésekben megtámadtatott s párbajra kihivatott. A törvényszék 1 havi államfogházra ítélte el, miben K a c z a n d e r megnyugodott.

— **Vadászat a Guthon.** Harminczkét nyullal ismét kevesebb van. Egy vadász-társaság járt tegnap a guthi erdő közelében s ott nyulakra puszkáltak. A siker, a mit a durrogatással elértek, eléggé bizonyítja, hogy bakot nem lőttek.

— **Lujza bácsi.** Van Debreczennek egy rendes látogatója, a ki minden negyedik vagy ötödik hónapban betér városunkba, mikor hivatalos körútját végezi. Lujza bácsinak hivatja magát. Bozontos haját soha le nem vágja, a bajuszát nagyritkán tisztogatja, akkor is bicskával vagdossa le a hosszabb szálakat. Rendes foglalkozása a n a d á l y és az i s t o r i a á r u l á s. A multkoriba, mikor itt járt, valamelyik rendőr bevitte a kapitánysághoz, a hol, mivel igazolványa nem volt, elvették tőle a nadályt meg az istóriákat. Ez a dolog furta az oldalát. Valahonnan kerített egy igazolványt. Be is állított a kapitánysághoz, hogy hát hun vannak a nadály meg az istória, a mit a multkor elvettek? Hát bizony elmásztak a nadályok, az istóriákat meg megrágták az egerek.

— **A Margit fürdő ártézi kutjának** fúrásával közel vannak a nyolczvanadik méterhez. Vizet már egy alkalommal találtak, az kitűnőnek bizonyult, — csak hogy a mennyiség volt kevés.

— **Nagy hó a Hortobágyon.** Ugyancsak télies idő járt tegnap a Hortobágyon. Azok, akik künn jártak még a meleg szobákban is dideregve ujságolják, hogy tenyérnyi hó esett, mely fehér lepellel vonta be a hortobágyi pusztát. A hó nehezen akar eltakarodni, habár az idő kevéssel a hóesés után nagyon megenyhült.

— **Besorozták.** A decemberi népösszeírás élmunkálatai nagyban folynak. Hivatalos személyek különben is gyakran fordulnak meg mostanában a magánházakban. Irják össze a lakásokat, a szobák, a lakosztályok számát meg a lakókat, szóval csinálják a statisztikát. Így esett,

hogy tegnap egy jóképű városi hajdu, tisztességgel megpödörve a bajuszát, a ház asszonyától a szakácsné nevét is kérdezte. Meghallotta ezt a szakácsné a konyhában és rémülten szaladt ki a folyosóra, hogy hát mit akarnak vele. A hajdu bácsinak se kellett több, menten tréfára fogta a dolgot, de a legkomolyabb ábrázattal állt a leányzó elé s egy írásfélét lobogtatva így állította glédába a szót: „Hát bizony magát, lelkem, nem tudom micsoda félreértésből besorozták a 16. huszárezredbe. Azért jöttem.” A szakácsnének se kellett több. Beszaladt a konyhába a főzőkanálért; de már ez elől a fegyver elől az érdemes bácsi is jobbnak látta a — rükvercz-konzentrálást.

— **Utonálló majom.** Vasárnap és hétfő között való éjjelen ugyancsak megrémült néhány ember, a kinek a rózsatéren át vezetett az útja hazafelé. A trotoáron ugyanis egy kis szürke majom futkosott és hol előlről, hol hátulról ráugrált az arra menők vállaira. Nem is számítva az így tönkre ugrált cilindereket, némelyek úgy megijedtek, hogy segítségért kiáltottak. Hogy a majom kié, még nem tudják. — Kiváncsok volna hogy a gazdája jobban őrizné, mert nem mindenki szereti, — ha majom ugrál az utcán a nyakába.

— **Betörték az ablakon.** Csobán Istvánné kishatvan-utczai 1420. számú házában az utcára nyílt a vendégszoba, mely mindég ragyogott a tisztaságtól. Nem is mentek abba a szobába csak ha drága vendég tisztelte meg látogatásával a házukat. Tegnap éjjel azonban váratlan vendégek jártak ott, akik, mert a kapu zárva volt az ablakon keresztül hatoltak be a szobába. Hogy többen lehettek, bizonyítja az, hogy nehezebb ingóságokat is kiemelték az ablakon keresztül s azzal tovább állottak. Reggel aztán Csobán Istvánné csak arra ébredt, hogy a drágán berendezett vendégszobáját ugyancsak megkoppasztották a tolvajok. Drága takarók, párnák, mind eltűntek. A rendőrségnél tett jelentést, amely mostan keresi, kutatja a tolvajok kiletét.

— **Kéménytűz.** A szappanos utcán tegnap délután egy kémény gyuladt ki, de amelyet tulajdonképpen égettek s amely égetés a rendőrség és tűzoltóságnál bejelentve is lett. A tűz jelzése azonban a készenlében lévő tűzoltóság a helyszínére vonult ki, ahol a kémény égetéssel éppen semmi baj sem történt.

— **Végtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszéknek a jövő hét folyamán a következő ügyekben tartanak végtárgyalások: november hó 18-án, szerdán, F ó r i s Ferenczné, magán író hamisítása, B á n h e g y e s i Imre lopási, V a r g a Imre uzora vétsége, M á r k i Erzsébet lopási ügyében. November 19-én csütörtökön Cs. K i s Jánosné nyilvános becsület sértése, 20-kán pénteken özv. T ó t h Bálintné okirat hamisítása, G r o s z Jenő vétke bukása s Nemes Gábor hatóság elleni erőszak-ügye.

— **Kiss Miklós nagycsavargó** azt már tudták a rendőrségnél, de hogy ráadásul még nagy tolvaj is, annak csak most jöttek a nyomára. Ugy esett meg ez a história, hogy K i s Miklós szalonát ment venni egy ismert hentes üzletbe s mert nem látott ott senkit nem a szalonából, de a pénzes fiókból vett el jócsomó pénzt, amennyi egy csomóba a keze ügyébe fért. Vesztére azonban a hentes felesége akkor lépett az üzletbe, nyakon csípte K i s Miklóst s nagy elégedettséggel adta át a rendőrségnek. K i s Miklós maga sem tudta, hogy ilyen nagy tolvaj s csak most vakarja a fejét a mikor már tudja, — hogy a rendőrségtől az ügyesség kezébe került.

— **Jó kályha-tapasz.** A hideg idő beálltával a kályhák jó karba hozataláról is kell gondoskodni. Igen jó kályha-tapaszt következőképen csinálhatunk: Vegyünk egyenlő mennyiségű agyagot, sőt és fahamut, nedvesítsük meg vízzel, gyurjuk át jól s tapaszszuk ki vele a kályhát. A bór is szintén igen tartóssá teszi az anyagot.

— **Vámospércsi híres legények** voltak a F a g y a l és a M a l m o s fiúk s bár rokonságban állottak egymással mégis folyton veszekedtek s keresték az alkalmat, hogy egymásba bele köthessenek. Ugy találta őket egyszer heves szóváltásban V i n c z e András kerülő s nem sajnálta a szép szót, hogy engesztelődésre bírja őket. Váltig csitította, váltig ismételte, hogy atyafiak, kerüljék a rossz szót, a durva bánás módot. Az lett a vége, hogy V i n c z e András, a miért

a békéltetést megkísérelte, úgy elpáholta, hogy a szegény ember 27 napig feküdt bele beteg. A törvényszék ma tárgyalta ezt az ügyet s F a g y a l Imrét hét, F a g y a l Lajost hat havi börtönre, társaikat pedig 4—4 napi elzárásra ítélte el. Vádlottak az ítélet ellen felebbeztek.

— **Megtámadott fináncz.** Keservesen meggyült a baja A n t a l Mátyas fináncz, aki a bősörményi piacon N a g y Sándor híres dohány csempésznel szüzdohányt talált. N a g y Sándor nem ijedt meg s rátámadott a finánczra amiből aztán mégis csak ő huzta a rövidet. A bősörményi csendlegények lefűlelték s ma a törvényszék hatósági közeg bántalmazásáért 6 havi fogházra ítélte el. N a g y Sándor nem fellebbezett, hanem lejebeztetett, tartván tőle, hogy úgy majd több kap.

— **Szép familia.** S z a b ó Zsófi szoboszlai cselédet elkergette a gazdája. A 17 éves lány élt a gyanuval s azon melegiben kiment a szőlőbe, hogy körtét vigyen haza s azzal legalább megrövidítse a gazdáját. A csösztől könnyen szabadult, annak azt mondta, hogy a gazdájának vízi, pedig hát nem úgy volt, magának szedte ő azt. Nyomára jöttek aztán a csalásnak. S z a b ó Zsófi ma a törvényszék meg is bünteti, hacsak a gazdája ki nem nyilatkozta volna, hogy nem kívánja a leány meg büntetését. — Az egészben csak az az érdekes, hogy a leány anyját libalopásért a mult héten ítélte el a törvényszék, majd pedig egy tizenhárom éves testvérét, közelebb a bátyja áll a törvényszék elé szintén lopásért.

— **Husarak** megállapítva s bejelentve 1891. nov. 11-től 18-ig: — 46 kr. Rác Györgynél Czegléd-utca 2599 sz. a. Csapó-utca 587 sz. a. Bencze Józsefnél Csapó-utca 703 sz. a. Kovács Jánosnál Csapó-utca 791 szám alatt. 50 krajczár Rác Györgynél Csapó-utca 326-ik szám alatt. A társaságnál Mester u. 3655., Csapó u. 240. és 376, Könyök-u. 574., Kut-u. 2323 sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál Piacz u. 113. Tanító u. 55., Dedó utca 125., Mester u. 1113., Tanító u. 1392., Csapó u. 3162., Kovács Jánosnál a hentes székben, a társaság 18 székében, — valamint a 3 izr. mézszárszékben. — Debreczen, 1891. nov. 10. A rendőrfőkapitányság.

Színház.

* **A budapesti népszínházat** ismeretlen nézeti kapacitások a nemzeti színház és az opera intendánsával szeretnék kibéreltetni. Ennél szerencsétlenebb, monstruózusabb eszmét rég nem vetettek föl a fővárosi sajtóban. Valami sértett ambícióju zsurnaliszta vagy pedig egy primadonaférj agyában fogalmazhatott csak meg ez a gondolat, melyből a laikuság szálnalmasan kirí. A fővárosi magyarság és a vidékről fellátogatni szokott tisztá kedélyű magyarok nevében tiltakozunk kell az ellen, hogy a népszínházat is államosítsák és monopolizálják az összes fővárosi színházakat csak úgy, mint a trafikot és regálét. Megölnék ezzel az egyszerű kedélynek, a nép számára való igénytelen mulatságnak utolsó várát is, a hová a magasabb művelés sokszor izléstelen torturái elől a pompától és fénytől elkábul elme kissé pihenni, kissé rusztikusabb módon is szórakozni menekült. Szinte neveléséges komolyan foglalkozni azzal az ideával, hogy az opera nem fejlődhetik nemzetivé, mert nincs előiskolája, hogy tehát a népszínházat részben az opera, de részben tán a nemzeti színház fiókjává, gyakorló iskolájává kellene tenni. A ki ilyesmiket nyilvánosan kimondani nem áll, e l á r u l j a a v a t a t l a n s á g á t. — És sajtóságos az is, hogy valahányszor a népszínház bérbeadásának ideje közeledik, egyszerre mindig előbukkannak ilyen színészetet boldogító vadeszmék, melyeket úgy látszik mesterségesen tenyésztettek valami irigy és elvakult verseny-üvegházban. — Tizenöt év óta jóra való magyar vállalkozók kezében van a népszínház, a kik kellő erélylyel, buzgalommal, szeretettel és szakértelemmel vezetik az intézetet, mely — ha nem is kifogástalan mindenben — kétségte nélkül életrevaló és szolid alapon van igazgatva, mert különben rég olyan válságokba keveredett volna, minőkben az opera még ma is sinylődik. Mi a magunk részéről Z i c h y Géza grófort az intendánsot sokkal komolyabb embernek ösmerjük, sem hogy őt ilyen kalandos tervek figyelemmel méltatásával gyanusítani akarnók. Épp ezért csak csöndes türelemmel szemléljük a megindított harcot, melynek nincs tárgya.

* **A fenegyerek**ek tegnapi előadása nagyon kedvetlenül, vontatottan folyt. A gigerlik olyan immel-ámmal játszottak és énekeltek, mintha már szörnyen megunták volna ezt az unalmas históriát. Különbö is mind az ötven más kép lépnek, más kép mozdulnak, más hangból intónálnak; szóval szerepük nem megy összevágóan, a mi a darab egyetlen hatását is lerontja. Jó lesz már levenni a műorról. **Rónaszéki** egyébként pompás volt, mint mindig. **Vertán Anna** igen kedvesen játszott a kalaposnét, **Barts Aranka** a kis inast és **Püspöki** a herra svágerét.

* **A nagymama** mai előadása iránt a közönség ismét nagyon érdeklődött. — Egész nap sűrűn vitték a jegyeket. Csiky Gergely e legkitünőbb alkotása különben ma este azzal is nyer érdekesség dolgában, hogy Örkényi Piroska szerepében első színpadi föllépése lesz egy fiatal kisasszonynak, **Kiss Irénnek**, akiről ismerősei azt mondják, hogy szép tehetsége van.

* **Katona József**, a **Bánk-bán** költője, 1792. november 11-én született. Tehát esztendőre lesz születése napjának századik évfordulója. Az idén ezt az emlékezetes napot **Bánk-bán** színházalával csaknem minden nagyobb színpadon megünnepelték. Kolozsvárott, Aradon, Szegeden, Kassán, Kecskeméten, Temesvárott tegnap játszották, Budapesten, Szabadkán, Székesfehérvárott, Iglón, Győrött ma adják Katona emlékezetére **Bánk-bánt**.

* **Heti műsor.** Csütörtökön, november 12-dikén: A madarász, operette, itt ötödik. Pénteken, nov. 13-án: Egy katona története, hatóságos színmű, leszállított helyekkel. Szombaton, nov. 14: Nőnövelde, operette és A párisi gigerlik, nagy némajáték ballet táncokkal.

A közönség köréből. Nyilatkozat.

A „debreczeni önkéntes tűzoltó-egylet” parancsnoksága, f. évi nov. 10-én tartott rendkívüli ülésében, az összes parancsnoksági tagok közös akaratával megegyezően kimondatott, hogy a „Debreczen” című lap f. évi nov. 7-én megjelent 217-ik számában, a közönség rovatóiban, „Tűzoltó bankett” cím alatt foglalt közlemény, — és pedig annak a tűzoltó egylet érdeklő pontjai (miután a többire válaszul ezen parancsnokság nincs hivatva) czélzatosan koholt rágalmak, — melyeket a parancsnokság visszautasít oda, ahonnan származtak. A cikk írója bizonyára nem az egylet érdekében beszél, hanem önérdékből áskálódik, a mit mutat az, hogy becses nevét jónak látta a cikknek alá nem írni.

Kelt mint fent.

A parancsnokság nevében és megbízásából:

Tikos István,
főparancsnoki helyettes.

Közgazdaság.

— **Jó takarmány nélkül** az állatok csak tengődnék s tartásuk sokkal többbe kerül, mint mikor jól tartják őket. És ez nagyon természetes. A jó tartás mellett sok munkaerőt és sok állati terméket nyerünk, s így ezek értékesítésével aránylag kevesebbe jön az állatok tartása. A jó takarmány készítése azonban nehéz dolog s különösen az újabb eljárásokkal sok bajuk van a gazdáknak. Pedig tényleg az új eltarítási módok, minők a bevermelés, besavanyítás, préselés vagy sajtolás, kazalozás, barna szénakészítés stb. stb. oly életrevaló dolgok, hogy manapság már alig van gazdaság, hol ezek egyik-másikát ne alkalmaznák. Az alkalmazásra vannak hasznos, olesó gazdasági munkák, a melyeket gazdáink nagy haszonnal lapozgathatnának.

— **Gabona-tőzsde.** Budapest nov. 9. Buzát ma jól kínáltak. A kereslet korlátolt volt. Elkelt csendes irányzat mellett 20.000 mm. változatlan áron. — Egyéb gabonanemekben nem volt üzlet. **Hivatalos jegyzések d. u. 2 óra kor:** Buza tavaszra 11.58 pénz, 11.60 áru, buza őszre — pénz, — áru. — Tengeri 1892. május-juniusra 6.35 pénz, 6.37 áru. — Zab tavaszra 6.80 pénz, 6.82 áru, őszre — pénz, — áru. — Káposzta-repeze 1891. aug. —

szépt. 14.4% pénz, 14.6% áru. — Hivatalosan felmondott: 100 métermáza szilva, november hó 14-én leendő átvételre. — A délutáni gabonatőzsde a határidőüzletben jegyzünk: Buza őszre — frton. Buza tavaszra 11.55—11.57 frton. Tengeri 6.36—6.38 frton. Zab őszre — frton. Zab tavaszra 6.76—6.78 frton.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése november 9-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) 45.—46.— krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) 45.—46. krig. Fiatal nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 47.—47.1/2— krig. Fiatal köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 47.—47.1/2 krig. — Fiatal könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 46.—47 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 44.—45.— krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 45.—46.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 45.—46.—ig. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) —.— krig. Közép (páronként 250—320 klgr. sulyban) —.— krig. Könnyű (páronként 250 klgr terjedő sulyban) —.— krig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 45.—46.— krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 45.—46.— krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 44.—46.— krig.

Sertéslétszám. 1891. év nov. hó 7-én volt készlet 125.050 db, 1891. nov. hó 8-án felhajtott 1349 drb, 1891. nov. 8-án elszállított 294 db. 1891. nov. 10-én maradt készletben 125.412 db.

A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsde 1891 nov. 9.)

Távirati tudósítás.

Magyar aranyjárdék 4%	103.—
Magyar aranyjárdék 5%	100.80
Magyar papírjárdék %	—
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	111.—
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv. 104.—	104.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temesbánati földterherment. kötvény zárad.	—
Magyar szőlődezmaváltság kötvény	—
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölcsön	141.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	129.75
Osztrákjárdék papírban	91.30
Osztrákjárdék ezüstben	91.20
Osztrákjárdék aranyban	108.25
1860-iki osztrák államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1011.—
Magyar hitel-bankrészevény	316.—
Osztrák hitelintézeti-részevény	272.60
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.58
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.35
Német birodalmi márka	57.92
London (3 havi váltókért)	117.82
20 márkás arany	11.56

REGÉNY CSARNOK.

Tisztító tűz.

Regény.

A Debreczeni Hirlap számára írta: Divéki.

19

Nem ébred föl mely álmából, csak kint a város végén, ahol egy félreeső házba bevittem s felöltöztettem.

— Tovább... tovább.

— Minden jól ment. Pénzem volt elég, az utat, a tervet a szökésre jó előre elkészítettem és sikerült. Nem akadtak nyomra. A grófi család óriási jutalmat tűzött ki annak, aki az elveszett fiut élve vagy halva előhozza. De hiába! Öríztem, mint a sárkány a mesébéli kincset, és elkerültem a figyelmet.

— De hát mit akartál a fiuval?

— Mit akartam? Bosszút akartam állni életem megrontóján! Sokáig törtem a fejemet, mit csináljak vele? Mit tegyek, hogy porig alázzam, összetörjem, nyomorult lelkét megmérgezzem? Ót magát támadjam meg? Vagy a feleségét csábítsam el? Nem, ez mind kevés, minde semmi! A fiával kell őt megvernem! Hadd legyen lealázva, mint én, hadd érezze a kínok kínját, mint én. A fiára volt szükségem, hogy célz elérhessek!

— De még mindig nem tudom, mit akartál vele?

— Mit? Hallgass csak tovább! Mindjárt megtudod! — kiáltott a férfi, s szemei egyszerevadul, véresen forogtak és hangját a szenvedélyes gyűlölet tompává, reszketővé tette. — Mikor a fiut magamhoz ragadtam s biztos lettem, hogy nem fognak rákadni: megkezdtem tervem végrehajtását. Fölneveltem őt. Azt akartam, hogy aljas, szivtelen, korcs, megromlott, minden bűnre, gonoszságra kész fattyu legyen belőle, aké majd folyvást mélyebben sülyedve, a bukás posványának fenekéről hirtelen magasra emelkedjék: az akasztófára.

A nő irtózva takarta el arcát. A férfi nyers hangon, indulatosan folytatta:

— Igen, azt akartam, hogy hitvány gaz kölyök legyen az utolsó Endrefi grófból és ha majd ki lesz lelkéből pusztítva a jónak legparányibb csirája is, ha majd megérik a hóhér köteleire, s oly dolgokat tesz, aminek örök szégyen és gyalázat bélyegét sűtik nevére: akkor odaállok Endrefi Sándor gróf elé s megkérdem tőle. Ismersz-e? S rámutatok aztán az utolsó Endrefire: Nézd, ez a te fiad!

— O, János, hiszen ez embertelenség!

— Nincs joga irgalomra számitani annak, aki az én boldogságomat oly irgalmatlanul elpusztította. Fölneveltem fiát! Olyan lett, amilyenek én akartam látni. Fondoskodtam róla, hogy bármikor be tudjam törvényesen bizonyítani, hogy az a jómadár, aki az én soha nem élt öcsém árvájának hiszi magát, senki más, mint Endrefi Sándor grófnak az eltűnt fia, Pál. Hiába fogja tagadni! Hiába fog esküdni, hogy ez a korcs nyomorék nem az ő fia!

— Nyomorék!

— Ó, ne ijedj meg, nem törtem őrre a csontjait, hanem a lelkét! Szép, dőlczeg urr lett belőle, bolondulnak utána a lányok, a menyecskék. De a lelke! Az csupa szemét! Dorbézol, csal, zsarol, erkölestelen, önző, irigy, kapzsi, pazar, szivtelen, szóval nyakig uszik a véteken s csak egy mozdulatomba kerül, hogy akármikor lebuktassam.

— János, János, hogy tudtál ilyet cselekedni! Szerettelek, hajdon lány korom óta bálványom voltál, s vénülő szívem mélyén mint szent emléket őriztelek, de most borzadok tőled. — Én magam is borzadok önmagamtól; de az eredményyel meg vagyok elégedve. Tizenhat esztendeig voltam földönfutó bitang, fetrengtem a sárban, nem mehettem kecsületes emberek közé, bolyongtam városról városra szeretetlenül, nem szentelhettem életemet leányomnak, — és mindezt miért? Mert Endrefi megölte bennem a jóban való bizalmat és hitet.

— Ne vádolj senkit; magad vagy a sorsod kovácsa! Mért kellett Izabellát meggyilkolnod? Megtévedt! De lehet, hogy elhanyagoltad, s tulságosan biztál barátod becsületeségében. A szegény nő védtelenül állt, gyöngye volt, elest, mert nem támogatta senki. Mért nem siettel segítségére?

— Késő... késő már minden!

— Igen, késő, a mult tévedéseit, hibáit, bűneit nem lehet meg nem történekké tenni; de amit jóvá tehetsz még, mért nem teszed meg? Mért álsz bosszút az ártatlan gyermekén? Mért vétett ellened Endrefi Sándor gróf fia, hogy megfosztottad nevétől, emberi méltóságától, természetes jósa áldásától, és alávaló korcsává szelvedt? És mit vétett ellened a szegény, szerencsétlen anya, hogy megfosztottad fiától, egyetlen örömétől, örömtelen élete vigasztól? Ha már indulatos fölháborodásodban arra vetemedtél, hogy a saját ügyed bírāja légy, — keretél volna aztán engesztelődést abban, hogy nód gyermekét, leányodat gondosan neveld, jóra oktasd, istenfélő, jámbor étellel, botlásod igaz megbánásával enyhítsd, s idővel végkép oszlasd el örök bírád haragját! — De ily pokoli tervet

végrehajtani s még ujjongni, hogy czélt érsz: menj, János, nem hiszem, hogy te vagy az, akit becsültem s állandó szeretetem egész fényével elárasztottam!

Az erős, kissé elhízott nő fölállt, végig simította homlokát, mintha egy gondolatot akart volna elhárítani, s kitekintett az ablakon, melyen az erdőbe vezető ösvényre lehetett látni.

Baradlai Dénes még egy pillanatig ülve maradt, hátra dőlt székében, komoran maga elé bámult, mélyen gondolkozni látszott. Egyszerre fölugrott és Magdolna felé fordulva elhatározással mondá:

— Ne bolygassuk ezt a dolgot, Magdolna. Az emberben együtt nő fel a jó és a gonosz indulatok szelleme, s akiben egyszer a jót elfojtották, megölték, azon csak a gonosz uralkodik. Hiába akarsz te most már a jóságot szívedben életre serkenteni! Végzetem ragad!

Tajnai János vagyok. A büszke heves természetű, egykor ünnepezt Tajnaiak vére buzog ereimben, elvesztett boldogságom, becsületem, társadalmi állásom, jó hírem, önérzetem, reményeim mind mind gonosz szellemekké változtak és rákényszerítettek, hogy iszonyatos bosszút álljak meggyaláztatásomért! Ne akarj te megjavítani, jó Magdolna! Sorsom ellen hiába küzdenél!

— De hiszen az rettenetes, amit elbeszélte! Föllázd bennem az emberi érzés!

— Nyugtasd meg lelkiismeretedet. A dologon már nem lehet változtatni. Endrefi Pál gróf, az elveszett fiu, kis korától fogva magába szívta a rosszat, meg van mértelvezve minden csepp vére, ő nem érzi átkát annak, hogy aljas, mert sohasem volt alkalma önérzetét, férfias büszkeségét s a tiszta lelkek egyéb kényes tulajdonságait magában kifejleszteni, ő elégedett azokkal a fogalmakkal, melyekben felnőtt és egyáltalán nem tartja utálatosnak mesterségét, hogy asszonyokat csábít s a kik lépne mennek, azokat kifosztogatja, fenyegetéseivel üldözi, míg utolsó garasukat is neki nem adják.

— Ne folytasd, János, könyörgök, nem akarok többet hallani!

— Jó, hát tessék el! Nemsokára ugyanis vége lesz mindennek. Csak egy lépést kell még tenni, s ott a czél!

Baradlai Dénes elhallgatott, Gyors léptek kopogtak az ablak alatt s pár pillanat múlva föl pattant az ajtó és Zsuzsika lépett be kipirult arccal, égő szemekkel, kissé hevülten és vidáman.

— Jaj bácsikám, ne szidjon össze, hogy elkéstem! — kiáltott már az ajtó küszöbén és kitárt karokkal repült Baradlai keblére.

— Hol jártál, kis kócos? — szólt az öreg bizelgőn s megsimogatta a leányka arcát s lánycsókot lehelt tiszta homlokára.

— Ibolyát szedtem! Itt van ni. Mind a bácsinak adom.

— Ibolyák! Milyen kedvesek! Milyen szépek! — Meghiszem azt. Ezek a legelsők!

— S mind te szedted, kicsikém? — Nem, nem mind! Valaki segített.

— Kicsoda? — Nem tudom... nem ismerem... egy kedves fiatal ember... egy szép ur...

— S mit akart veled? — Semmit. Arra ment, aztán megszólitott.

Jaj istenem, be különös ember! Azt mondta... hahaha!

— No, mit mondott, mit mondott? — kérde Baradlai izgatottan, mialatt Zsuzsika jóízűen kacagott.

(Folyt. köv)

Idegenek névsora.

Debreczen, nov. 11

„Bika” szálloda.

- Gróf Csáki Budapest.
- Weisz Gáspár birtokos T-Füred.
- Gál János mgz. Budapest
- Gerster Béla mérnök
- G-rle Lajos építész Szeged.
- Schmied R. tanár Budapest.
- Fischer Lujza mgz. Nagygyrad.
- Müller Crispian utazó Bécs.
- Zengor
- Bacungertner
- Fischer A.
- Felber N. Budapest.
- Bauer N.
- Färber J.
- Steigenberger A.
- Hunknikl
- Löwenberg
- Krausz E. Prága.
- Lengyel A.

Angol királyi szálloda,

- Csikvári Jakób felügyelő Budapest.
- Ernfeld birtokos Almozsd.
- Major Sándor Nyiradony.
- Sáncs Zsigmond Budapest.
- Budai Gyula és neje Székelyhid.
- Adler Farkas H.-Szoboszló.
- Outlyk Pál és neje Budapest.
- Egyszer birtokos N-Bocskó.

„Fehérlő” szálloda.

- Szunyog István és családja Ujfehértó.
- Sübi Vilmos utazó Bécs.
- Fogarasy J.
- Barcay Károly
- Jankay Gusztáv
- Irsabek A.
- Bodnar Janos magánzó Nádudvar.
- Merei József Budapest.

„Frohner” szálloda.

- Lefkovic term. ker. Igl.
- Wexler Gyula Miskolcz.
- Kahan Jakab kereskedő Endröd.
- Feigl Rikhard mérnök Budapest.
- Grosz kereskedő Szoboszló.
- Frank Szatmár
- Bert Samuel gyümölcs ker. Krakkó.
- Weinreich utazó Villány.
- Juhász Teréz Tisza Polgár.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

I. Idény bérlet 33 szám. II. kis bérlet 13. szám (Páratlan.)

Szerdán 1891 novem. hó 11-én

Harmadszor

KISS IRÉM k. a. első felépésével.

A NAGY MAMA.

Vigjáték 3 felvonásban.

Szerémi grófné	—	Bácsné.
Frnó unokája	—	Fenyvessy,
Órkényi Vilmos báró nyug. ezredes	—	Bács.
Kálmán	—	Sárközy.
Prozka	—	KISS IRÉN k. a.
Timár Karolin nőnevelő intézet tulajd.	—	Rónaszékiné.
Mártha	—	Aporkai Esztl.
Tódorka szilárd, tanár	—	Rónaszéki.
Langó szeraphine nevelőintézetb.	—	Árpási K.
Kosztá nyug. evang. tábort. lelkész	—	Hegedüs Gy.
Balsai Flora,	—	Fejes Lidi
Peterdi Janka,	—	Barts Aranka.
Erősy Vilma,	—	Aporkai M.
Ailkei Berta,	—	Várnai P.
Aba Margit,	—	Kovács F.
Kereszturi K.	—	Vertán M.
Gálambosné, a grófné gazdasszonya	—	Vertán A.
Pinczér	—	Közeghy.

Hoinap csütörtökön 1891 november hó 12-én páros bérletb.

A M A D A R Á S Z.

Zeller nagy operettje.

Nyílt tér.

Nyilatkozat.

Mivelhogy Hornicsek Nándor folyó hó 10-én segédeim által lovagias elégtételadásra felszólított, s ezt a fenti kereken megtagadta, őt gyáva s lovagias elégtételadásra képtelennek nyilvánítom.

Debreczen, 1891. Nov. 11.

Babolchay Béla s. k.

Selyem-, szőratlacz-,
karton-
PAPLANOK,
flanelle

kocsi- és lőtakarók

nagyválaszték,

jutányos ár,

Kardos Lászlónál

Czepléd-utca.

2.

Bor-kivonat.

Kittinő, egészséges bornak rögtöni készítésére, melyet az eredeti, természetes bortól nem lehet megkülönböztetni, tehát a legmelegebben ajánlhatom e különlegességet. Ára 2 kilogramonként (elegetű 100 liter borhoz) 5 frt 50 kr. Használati utasítás ingyen mellékeltek. A sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

POLLÁK KAROLY FÜLÖP

szesz-külörlegességek gyára Prágában.

Baleseti biztosítások

szerzésére magas díjazás mellett alkalmas egyének keresetnek. — Jövedelmes mellékfoglalkozás hivatalnokok, kereskedők, nyugdíjazottaknak. Szakismeret nem szükséges. Ajánlatok „BALESET” ezim alatt a kiadóhivatalba.

SZŐNYEGEK,

Függöny, ágy- és asztalterítők

nagy választékban

SZABÓ LAJOS fiai cégénél.

UJONNAN BERENDEZETT
gyapjuszövet-raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon egy rég tapasztalt hiányt pótolandó, a már közel 50 év óta fennálló

posztó-nagykereskedésünkben

egy a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

kicsinybeni eladási osztályt

rendeztünk be, melyet, sem fáradságot, sem nagyobb befektetést nem kímélve,

a legújabb divatu valódi **ANGOL, FRANCZIA**

és az általunk itt meghonosított

BRASSÓI, ujabban pedig **GÁCSI** gyapjuszövetekkel

felette dus választékban ellátván, ezeket minden versenyt kizáró

eredeti gyári árakban

fogjuk árusítani. Különös sulyt fogunk arra fektetni, hogy a n. é. közönség igényei nemcsak a legjobb és legújabb divatu szövetek beszerzése, hanem legolesóbban jegyzett gyári árak folytán észlelhető nagyobb megtakarítások által minden tekintetben kielégíttessenek.

Ezen újabb vállalatunkat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtunk

Biedermann E. és Fia,
posztó nagykereskedők.

Nagy raktár valódi színű egyenruházati és liberia szövetekben.

Tiszta gyapjúból készült brassói és gácsi szövetek.

VALÓDI FRANCZIA és ANGOL SZÖVETEK.

Női divat terem.
Kunz József és Társa
üzégnél Debreczen.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni hogy a jelen

őszi és téli évadra
a legújabb

divat kelmék

dús választékban raktárra érkeztek, melyekből kívánatra saját ujonnan berendezett termünkben

NŐI ÖLTÖZÉKEKET

minden igénynek megfelelően szaképzett erők által és teljesen és jutányosan állittatunk elő.

VASZON KÉSZ FEHÉRNÉMŰ
és

SZÖNYEG NAGYRAKTÁRUNK
teljes választékot nyújt

menyasszonyi kelengyék
kiszolgáltatáshoz.

Rickl József Zelmos
DEBRECZENBEN

ajánl friss töltésű ásványvizet, u. m.: Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi Jod, Emsi, Franzensbadi, Gieshübl, Gleichbergi, Halli Jod, Ivándai, Karlsbadi, Kissingeni, Rákóczy Koritniczai, Krondorfi, Lipiki Jod, Margit-forrás, Marienbadi, Mohai Ágnes és Stefánia forrás, Parádi, Püllnai, Preblau, Pymontti aczél, — Serebenia. (Bosnia), Güber forrás, Levicoi és Roncegnoi arsen és vastartalmuak, Rohitschi, Seltersi Salvator. Saischitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserü vizek, továbbá:

Lenkenze, olajban mindenféle törött festékeket és mindenemű fűszerárukat a legjutányosabb árakon.

Jutányos szabott árakon
kaphatók

SZABÓ LAJOS FIAI
üzégnél:

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
KASAN, FLANELL, MOLDON,
legújabb ruhadiszek,
FEKETE DIVATKELMEK,
SZINES és FEKETE SELYMEK,

MOSO VELEZEK,
TÉLI HIMALAYA KENDOK.

Gyermek tricót öltönyök,
Normalgyap u és pamut alsó ingek.
Ujjasok és nadrágok.
Téli harisnyák, keztyük.
Az idén szép raktárt tartunk

Brassói posztókban
Takarók és lópokrócokban.

KWIZDA

kizárólagosan szabad.

Restitutions fluid-ja

mosóvíz lovak számára.

30 év óta a legkedvezőbb eredménnyel használtatott több udvari istállóban, a polgári és katonai legnagyobb istállóban és pedig nagyon kiállott, sok munkát teljesített lovaknak erejük visszaadására, végtagjaiknak megmerevedése, elerőtlenedése ellen megerősíti a lovat a legerősebb trainingekre sat.

Egy palack ára 1 frt 40 kr.
Csak akkor valódi, ha a fenti védjegyvel van ellátva. Kapható Ausztria-Magyarország minden gyógyszerárában és drogue üzletében.

Naponta postai szétküldések a főraktár által:
Kwizda Ferencz János
cs. és kir. osztrák-magyar és román udvari szállító,
gyógyszerész Korneiburgban, Bees mellett. 1

HÖLGYEK FIGYELMÉBE.

Ki fiom úde archörre akar szert tenni, az Kirchner T. E. féle arckenöcsöt használjon. E ke-nöcs néhány napi használata után az arcnak sima úde színt kölcsönöz, huzamosb húsználat után eltávolít mindennemű bőrbajt, nevezetesen szepiöt, szemölcsöket és májfoltokat stb. s az arcnak késő korig egészséges ifju színt kölcsönöz. A gyors és szép sikerért, valamint a szer ártalmatlanságáért kezeskedem. Egy-idejüleg szives figyelmébe ajánlatik a n. é. közönségnek. Kirchner T. E. felülmúlóhatlan hölgypora, három színbe, fehér, rózsza és sárga, utóbbi igen bar-ná hölgyek részére. Árak: 1 nagy tégely arckenöcs 1 frt, kis 55 kr. 1 nagy doboz hölgypor 1 frt. 20 kr. közép 60 kr. kis 30 kr.

Szétküldések minden irányba utdvéttel.
Valódi minőségben kapható
Budapest Magyar-utca 19. sz., 1., 7.
továbbá a fővaros elsőbbrendű illat- és gyógyszeráráiban.